

MUZEJSKO KAZALIŠNA ZBIRKA ODSJEKA ZA POVIJEST HRVATSKOG KAZALIŠTA

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2015. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

Tijekom 2015. preuzeto je od više kazališta i kazališnih festivala te različitih drugih znanstvenih, kulturnih i umjetničkih ustanova, kao i nakladnika i pojedinaca raznovrsno muzejsko-arhivsko gradivo, knjižna i časopisna izdanja.

Od većih donacija kazališta prednjači svakako donacija Hrvatskoga narodnog kazališta, koja se sastoji od uvezanih programa i knjižica za sezonu 2013./2014., te od prijepisa dramskih tekstova i plakata. Gradsko dramsko kazalište Gavella dostavilo je također opsežnu građu – prijepise izvedenih dramskih djela, CD i DVD izvedbi i programske knjižice za deset predstava igranih od početka 2014. do kraja 2015. Međunarodni festival malih scena, Rijeka darovao je Odsjeku tiskani materijal, izbor iz press clippinga i DVD. Gradsko kazalište lutaka, Rijeka dostavilo je gradivo za deset predstava za sezone od 2011./2012. do 2014./2015. Studentsko kazalište Lero iz Dubrovnika upotpunilo je fundus svojeg gradiva u Odsjeku gradivom koje je bilo predstavljeno na izložbi Osamdesete! slatka dekadencija postmoderne u Domu HDLU, koja sadrži dvije monografije o Leru, programske knjižice i izreske osvrti i kritika iz dnevnog tiska.

Vrijedne donacije Odsjek je primio i od niza osoba. Nekadašnja primabalerina Hrvatskoga narodnog kazališta, Zagreb Tatjana Farčić-Pejić, koja je nastavila svoju umjetničku, baletnu i koreografsku te pedagošku karijeru u Meulbourneu u Australiji, oporučno je zavještala umjetničku ostavštinu Odsjeku za povijest hrvatskog kazališta, kojoj je ona i dostavljena. Dobivena je i vrlo vrijedna donacija Milke Podrug Kokotović (privatna dokumentacija, fotografije, programske knjižice, cedulje, izresci iz tiska, prigodna izdanja), koja zaprema tri arhivske kutije. Među donatorima Odsjeku je i kostimografkinja Ingrid Begović, darovateljica brojnih fotografija i kazališnih programa i cedulja, svjedočanstva o osobnom radu.

Kazališna redateljica i pedagoginja Ivica Boban svojim poklonom znatno je uvećala fond prijepisa dramskih djela te teatroloških i dramskih izdanja. Prvi za šezdeset i pet prijepisa, a drugi za pedeset i sedam izdanja. Radijska novinarka, dugogodišnja podupirateljica prikupljanja kazališnoga gradiva, Olga Vujović poklonila je Odsjeku novih dvjestotinjak kazališnih programa i cedulja.

Vrijedne stručne knjige i časopise Odsjek je dobio i od Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Ministarstva kulture, Društva hrvatskih književnika, Književnog kruga Split, Hrvatskog centra ITI, kao i od Antonije Bogner-Šaban, Katice Čorkalo Jemrić, Mire Gavrana, Ane Lederer (oko tridesetak), Svetlane Lukić, Ivica Matičevića, Mladena Mordeja Vučkovića, Ivana Peklića, Martine Petranović, Dunje Rapić, Davora Schopfa, Ivana Trojana.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

U svrhu zaštite arhivskoga gradiva i rada znanstvenih djelatnika Odsjeka skenirano je (u jpg formatu/300 dpi) ukupno 3336 jedinica arhivskoga gradiva koje se čuva u Odsjeku(fotografije, kazališne cedulje, scenografske i kostimografske skice).

3. DOKUMENTACIJA

3.6. Hemeroteka

Nadovezujući se na praksu, začetu još 1902. u Hrvatskom narodnom kazalištu te usvojenu i produženu u Odsjeku za teatrologiju, nastavljen je rad na svakidašnjem odabiranju, osnovnom bibliografskom označavanju, izrezivanju i lijepljenju članaka, osvrtu, prikaza, reportaža, razgovora i intervjua iz dostupnog tiska (Jutarnji list, Večernji list) o hrvatskim profesionalnim i važnijim poluprofesionalnim i alternativnim kazalištima, kazališnim družinama i grupama, te o festivalima, smotrama i susretima, kao i o dramskim, glazbeno-scenskim i baletnim praižvedbama, premijerama i obnovama, a i gostovanjima, te kazališnim umjetnicima, dramatičarima, glazbeno-scenskim i baletnim autorima.

Nastavljeno je također sustavno presnimavanje svih tekstova o kazališnoj umjetnosti i umjetnicima, te o dramskim i glazbeno-scenskim autorima iz dnevnog tiska dostupnog na Internetu.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Dar

- Knjižnica Odsjeka dobila je ostavštinom donaciju knjiga pokojnog akademika Nikole Batušića, koja je sačuvana kao memorijalna cjelina od 286 knjiga.

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

Novoprimljena izdanja razvrstana su po strukama i katalogizirana te obrađena u word formatu.

6. STRUČNI RAD

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

S izlaganjem

- Dr. sc. Martina Petranović: Theatre under the bombs. Theatre during Yugoslav Wars, Department of Theatre, Film and Media Studies, University of Vienna i Volkstheater Wien. Beč 19. – 21. studenoga 2015.

6.12. Informatički poslovi Muzeja

Digitalizacija građe

- Nastavljena je digitalizacija kazališnih cedulja Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu te je temeljem odobrenog novčanog iznosa Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba obavljeno skeniranje daljnjih 353 cedulje.
- Završena je i provjera metapodataka i njihovo usklađivanje s novim programom kako bi se ujednačili svi podaci potrebni za agregiranje skeniranih kazališnih cedulja u Europeanu te je izvršen je unos metapodataka za 640 kazališnih cedulja.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

a) Repertoar hrvatskih kazališta, knjiga četvrta

- Nastavljen je rad na prvom dijelu trodijelnoga znanstvenog projekta Repertoar hrvatskih kazališta, knjiga četvrta, koji jedino nije dovršen radi teškoća u verifikacijama podataka, pogotovo u kazalima i abecednim popisima, te su naknadno još angažirani stručnjaci za strane jezike i dramske književnosti i obavljene dodatne provjere i usklađivanja imena i naslova, kao i redoslijeda podataka unutar svake repertoarne jedinice.

b) Ideja sinteze: vizualno oblikovanje scenskog prostora pedesetih godina 20. stoljeća.

- U radu na projektu sudjelovale su znanstvene djelatnice dr. sc. Ana Lederer, nositeljica projekta, dr. sc. Martina Petranović i dr. sc. Jasna Galjer, Filozofski fakultet, Odsjek za povijest umjetnosti.
- Na pripremi gradiva za projekt surađivale su administrativno-arhivske djelatnice Marica Bugarin, Jasna Đurđević i Tatjana Skendrović.

7.2. Publicirani radovi

Znanstveni rad

Prof. dr. sc. Antonija Bogner-Šaban, znanstvena savjetnica

- Raićeve operne režije nacionalne struje. Dani hvarskog kazališta. Prvi svjetski rat u kulturnom pamćenju. Uredništvo knjige Boris Senker i Vinka Glunčić-Bužančić. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti Zagreb, Književni krug Split. Zagreb – Split 2015., str. 317-339.
- Ženski Hamlet, poetički interes ili pomodna zamjena teza. Krležini dani u Osijeku 2014. Komplex obitelji i četvrt stoljeća tranzicije i globalizacije u hrvatskoj drami i kazalištu. Dvadeset pet godina Krležinih dana u Osijeku. Priredio Branko Hećimović. Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Zagreb, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Filozofski fakultet, Osijek. Zagreb – Osijek 2015., str. 66-73.

Dr. sc. Ana Lederer, viša znanstvena suradnica

- Kazališne kritike Antuna Barca. Izvorni znanstveni članak. Zbornik o Antunu Barcu. Zbornik radova sa znanstvenog skupa Zagreb / Crikvenica, 24. – 26. travnja 2014., Hrvatski književni povjesničari, Znanstveni zbornici sv. 14, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, str. 173-183.

Dr. sc. Martina Petranović, znanstvena suradnica:

Knjige

- Od kostima do kostimografije. Hrvatska kazališna kostimografija. ULUPUH, Zagreb 2015., 576 str.
- Kazalište i (pri)povijest. Ogledi o hrvatskoj kazališnoj historiografiji. Ex Libris, Zagreb 2015., 297 str.

Znanstveni radovi

- Hrvatska teatrologija i globalizacija. Krležini dani u Osijeku 2014. Kompleks obitelji i četvrt stoljeća tranzicije i globalizacije u hrvatskoj dramu i kazalištu. Dvadeset pet godina Krležinih dana u Osijeku. Priredio Branko Hećimović. Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Zagreb, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Filozofski fakultet, Osijek. Zagreb – Osijek 2015., str. 129-138.

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.1. Znanstveni skupovi

Naziv skupa: **Krležini dani u Osijeku 2015.**

Tema: Hrvatska drama i kazalište u inozemstvu

Vrijeme održavanja: 7. – 9. prosinca 2015.

Mjesto održavanja: Osijek

Kao i prethodnih dvadeset i pet godina Krležinih dana u Osijeku, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta bio je i u 2015. organizator znanstvenog skupa koji se na krovnu temu Hrvatska drama i kazalište u inozemstvu održao u Svečanoj dvorani osječkog Filozofskog fakulteta 8. i 9. prosinca. Voditelj Odsjeka dr. sc. Branko Hećimović obnašao je dužnost predsjednika Odbora Krležinih dana, a članica Odbora bila je prof. dr. sc. Antonija Bogner-Šaban. Sve poslove oko organizacije skupa i tiskanja zbornika obavila je Tatjana Skendrović.

Na znanstvenom skupu Hrvatska drama i kazalište u inozemstvu sa svojim priopćenjima sudjelovale su tri znanstvene djelatnice Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta: prof. dr. sc. Antonija Bogner-Šaban s temom Europski kontekst izvedbe Tucićeve drame *Osloboditelji* u Dublinu 1919., dr. sc. Ana Lederer s priopćenjem Inozemna recepcija HNK-a u Zagrebu (2005.-2013.: gostovanja, koprodukcije) i dr. sc. Martina Petranović s temom Drame Tene Štivičić na međunarodnoj sceni.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Tijekom 2015. obavljene su pripreme za izložbu „Foto Tonka. Tajne ateliera društvene kroničarke“ autorice dr. sc. Lovorke Magaš Bilandžić koja je ostvarena u suradnji Galerije Klovićevi dvori i Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta. Izložba je otvorena u Galeriji Klovićevi dvori 30. siječnja, a na izložbi je predstavljeno 108 eksponata iz fundusa Odsjeka. Na realizaciji izložbe od znanstvenih djelatnika surađivali su dr. sc. Branko Hećimović i dr. sc. Martina Petranović. U suženom izboru eksponata izložba je postavljena i u Rogaškoj Slatini (14. srpnja – 16. kolovoza), u Gradskom muzeju u Varaždinu (20. kolovoza – 20. rujna) i u Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku na XXVI. Krležinim danima 7. prosinca.

5. svibnja 2015. otvorena je za učenike i građane Križevaca u Gimnaziji Ivana Zakmardija Dijankovečkog izložba „August Šenoa i Hrvatsko narodno kazalište“. Izložba, koja je dio kompleksne izložbe „Obitelj Šenoa i Hrvatsko narodno kazalište“, popratili su prigodnim predavanjem autori izložbe dr. sc. Branko Hećimović i prof. dr. sc. Antonija Bogner-Šaban.

5. studenoga otvorena je u palači Narodni dom, Opatička 18 izložba „Kostim u muzeju – kostimografkinja Vanda Pavelić Weinert“ autorice dr. sc. Martine Petranović.

25. studenoga u Knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti otvorena je u sklopu obilježavanja 100 godina rođenja akademika Marijana Matkovića i znanstvenog skupa u njegovu čast prigodna izložba. Izložbu je pripremio dr. sc. Branko Hećimović uz suradnju administrativno-arhivske djelatnice Tatjane Skendrović.

Osim što je ostvario navedene autorske izložbe svojih djelatnika te bio suorganizator izložbe Foto Tonka, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta sudjelovao je gradivom iz svoje muzejsko-arhivske zbirke na sljedećim izložbama: na izložbi povodom dvjestote godišnjice rođenja biskupa Josipa Jurja Strossmayera u atriju Akademijine palače (30. siječnja – 28.

veljače 2015., na izložbi „Osamdesete! slatka dekadencija postmoderne“ u Domu HDLU (10. travnja – 10. svibnja 2015.), na izložbi „120. godina zgrade Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu“ u Hrvatskom narodnom kazalištu (14. listopada 2015.).

10. IZDAVAČKA DJELATNOST

10.1. Tiskovine

Odsjek za povijest hrvatskog kazališta naveden je u skladu s potpisanim Ugovorom između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Galerije Klovićevi dvori kao sunakladnik monografije „Foto Tonka. Tajne ateliera društvene kroničarke“, Zagreb 2015., 160 str. u kojoj su fotografijama i legendama zastupljena 108 eksponata Odsjeka s istoimene izložbe.

Kao što je Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, po već ustaljenom zaduženju u trajnoj suradnji između utemeljitelja i suutemeljitelja Krležinih dana u Osijeku, bio – kao i u prethodnih dvadeset i pet godina – glavni organizator znanstvenog skupa Hrvatska drama i kazalište u inozemstvu, tako je bio i glavni i jedini nositelj poslova oko objavljivanja zbornika: „Krležini dani u Osijeku 2014. Kompleks obitelji i četvrt stoljeća tranzicije i globalizacije u hrvatskoj drami i kazalištu. Dvadeset pet godina Krležinih dana u Osijeku.“ Priredio Branko Hećimović. Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Zagreb, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Filozofski fakultet, Osijek. Zagreb – Osijek 2015., 417 str.

U prvom dijelu dvodijelni zbornik sadrži dvadeset i četiri priopćenja sa znanstvenog skupa, među kojima su i priopćenja dviju znanstvenih djelatnica Odsjeka – prof. dr. sc. Antonije Bogner-Šaban i dr. sc. Martine Petranović, i uobičajene priloge kronologiju Krležinih dana i repertoar kazališne smotre prethodne godine te govor pred Krležinim spomenikom, napomenu, kazalo imena i summary.

Drugi dio zbornika donosi priloge o dvadeset i pet godina održavanja Krležinih dana u Osijeku: sintetski prikaz, bibliografiju zbornika, repertoar kazališnih smotri te priloge o izložbama i predstavljanje knjiga.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.2. Predavanja

Prof. dr. sc. Antonija Bogner-Šaban: Kazalište u arhivu Zavoda za povijest hrvatskog kazališta HAZU-a. Matica hrvatska, Hrvatski centar u Beču. Beč, 29. listopada 2015.

Družina mladih. Kolokvij: Družina mladih, san na javi. Hrvatski glazbeni zavod, Zagreb, 20. studenoga 2015.

Dr. sc. Ana Lederer: Hrvatsko kazalište između teorije i prakse - teatrologinja s iskustvom.

Predavanje u ciklusu Popularizacija znanosti. Odjel za kulturologiju, Sveučilište Josipa J. Strossmayera u Osijeku, 23. ožujka 2015.

Hrvatsko kazalište 19. i 20. stoljeća. Predavanje na poslijediplomskom doktorskom studiju kroatologije iz kolegija Hrvatska kultura novijega i najnovijega doba, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, ljetni semestar 2014./2015.